

# Tanítási tervezet

**Az óra időpontja:** 2021. március 18. 11:20-12:05

**Osztály:** 9.C

**Iskola neve és címe:** Tatabányai Árpád Gimnázium; 2800 Tatabánya, Fő tér 1.

**Tanár:** Császár István

**Témakör:** Átalakuló települések, eltérő demográfiai problémák a 21. században

**Tanítási egység:** Földünk népessége

**Az óra (jellemző) típusa:** új ismeret szerzése

---

## **1. Tantervi követelmények:**

- Bemutatja a népességszám-változás időbeli és területi különbségeit, ismerteti okait és következményeit, összefüggését a fiatalodó és az öregedő társadalmak jellemző folyamataival és problémáival.

### **1.1. A tanítási óra oktatási céljai:**

- Megismertetni a gyerekeket a népességszám-változás időbeli változásával.
- Rávilágítani, hogy a népesség nem egyenlően, hanem egyenlőtlenül helyezkedik el a Földön.
- Az egyes népességrobbanások okainak feltárása, bemutatása.

### **1.2. A tanítási óra képzési, fejlesztési céljai:**

- Aktuális demográfiai adatok elemzésével és összehasonlításával a matematikai és logikai, valamint az összefüggésekben történő gondolkodás fejlesztése.
- Aktuális hírekre, információkra történő reflektálással a felelős véleményalkotás és a vitakultúra fejlesztése.
- A demográfiai szakaszok (átmenetek) jellemzői, a népességszám és a korösszetétel társadalmi-gazdasági következményeinek elemzésével a problémamegoldó gondolkodás fejlesztése.
- A 21. század jellemző népességföldrajzi folyamatainak – pl. elvándorlás, városba áramlás, migráció – térbeli vonatkozásai, ezek okainak és összefüggéseinek feltárása.

### **1.3. A tanítási óra nevelési céljai:**

- A közösségbe való tartozás erősítése, az egyéni felelősségvállalás szerepének hangsúlyozása.
- Az egymásra való odafigyelés és egymás segítségének hangsúlyozása.
- Nyitottá tenni őket a világ dolgaira és azok megismerésére.

### **1.4. Oktatási követelmények:**

#### a) Fogalmak:

- *új fogalmak:*
  - demográfia, népességföldrajz, népességrobbanás, természetes szaporodás, természetes fogyás, népsűrűség
- *megerősítendő fogalmak:*
  - népesség, neolitik forradalom, ipari forradalom, Föld, öv, éghajlat

b) Folyamatok:

- *új folyamatok:*
  - demográfiai átmenet modellje,
- *megerősítendő folyamatok:*
  -

c) Összefüggések:

- *új összefüggések:*
  - a technikai újítások és a népességszám alakulása közötti összefüggés
- *megerősítendő összefüggések:*
  - az éghajlati övek és a népesség elhelyezkedése közötti összefüggés,

d) Megfigyelések, vizsgálatok, kísérletek:

- kép- és ábraelemzés

e) Fejlesztendő készségek

- kommunikációs készség
- kezdeményezőkézség

f) Kompetenciaterületek:

- anyanyelvi kommunikáció (gondolatok, tények, érzések szóbeli és írásbeli formában történő kifejtése és értelmezése)
- természettudományi kompetenciák (a természeti világ magyarázatára szolgáló ismeretek és módszerek használatára való képesség és hajlam)
- digitális kompetencia (az elektronikus média magabiztos és kritikus alkalmazása a munkában)
- tanulás tanulása (új ismeretek és készségek különböző kontextusban történő alkalmazásának képessége)
- személyközi és állampolgári kompetenciák (hatékony és konstruktív tagjává váljon a társadalomnak)
- vállalkozói kompetencia (a változás kiváltására való törekvés, sikerorientáltság, egyéni felelősségvállalás)

g) Főbb tanulói tevékenységek:

- egyéni munka
- frontális osztálymunka

h) Tantárgyak közötti kapcsolat:

- történelem (neolit forradalom, ipari forradalom)
- informatika (IKT-eszközök használata)
- magyar nyelv (kommunikáció fejlesztése)

**2. Szemléltető és munkaeszközök:**

- ppt
- lap top
- okostelefon/tablet

**3. Felhasznált irodalom:**

- tanterv
- <http://nepesseg.population.city/world/#1>
- Földrajz tankönyv 9. évfolyam számára

#### **4. Mellékletek jegyzéke:**

- jegyzet
- ppt
- Feladatlap, Kahoot!-kérdések

## Az óra felépítése

Idő (perc)	Az óra menete	Didaktikai mozzanat	Módszer	Munkaforma	Eszköz
1'	Bejelentkezés, létszámellenőrzés				
2'	A dolgozatok előzetes értékelés	értékelés	tanári közlés		
1'	Célkitűzés		tanári közlés		ppt. 1. dia
1'	Brainstorming - Ki mit gondol/tud Földünk népességéről? - Milyen szavak jutnak eszetekbe erről? - Körülbelül hányan élünk a Földön ma?	előzetes ismertek felmérése	tanári kérdés	egyéni munka, osztálymunka	ppt. 2. dia
4'	A világnépesség növekedése				ppt. 3-4. dia
	Népességföldrajz	új ismeret szerzése	tanári magyarázat		
	Demográfia	új ismeret szerzése	tanári magyarázat		
	Kérdések - Mikor ugrott meg hirtelen a népességszám a Földön? - Mikor lépjük át a 2 milliárd fő létszámot? - Melyik kontinensen következett be leginkább ez a folyamat?	új ismeret szerzése	tanári kérdés, magyarázat	egyéni munka, osztálymunka	
4'	A népességnövekedés fordulópontjai				ppt. 3-4. dia
	Kérdések - A neolit forradalmat követően az emberek milyen életmódot folytattak? - Milyen okai lehettek a gyors népességnövekedésnek? - Milyen problémával kell szembenéznünk a 21. században?	új ismeret szerzése	tanári kérdés, magyarázat	osztálymunka	
2'	A népességnövekedés területi eltérései				ppt. 5. dia
	Kérdések - Melyik városokban, kontinensen figyelhető	táblázatelemzés, adatelemzés	tanári kérdések, magyarázat	osztálymunka	

	<p>meg a népességtömörülés a táblázat alapján?</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Döntően mely kontinenshez tartozó országok szerepelnek a táblázatban?</li> </ul>				
10'	Demográfiai átmenet				ppt. 6-11. dia
	<p>Kérdések</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Hogyan alakul a halálozások és a születések száma az egyes szakaszokba?</li> <li>- Melyik szakaszban indul el a természetes szaporodás?</li> <li>- Tudtok-e olyan országpéldát mondani, amelyek az egyes szakaszokat jellemzik?</li> </ul>	grafikonelemzés	tanári kérdések, magyarázat	osztálymunka	
1'	Részösszefoglalás	ismétlés	tanári magyarázat	osztálymunka	
8'	Feladat				ppt. 12. dia
	Feladat ismertetése		tanári közlés		
	A feladatot a gyerekek a Meet chat részébe belinkelt linken kapják meg.	munkafolyamat, feladat elkészítése			
	Értékelés, kisötösök kiosztása.	értékelés	tanári közlés		
3'	A népesség területi eloszlása				ppt. 13. dia
	<p>Kérdések:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- A térkép alapján hol találhatóak az egyes népességtömörülések?</li> <li>- Mi lehet az oka, hogy ott vannak?</li> <li>- Miért nem egyenlően oszlik el a népesség a Földön?</li> <li>- Te melyik éghajlaton élnél?</li> </ul>	új ismeret szerzése	tanári kérdés, magyarázat	osztálymunka	
2'	Túlnépesedés				ppt.14. dia
	Megemlítes szintjén, röviden ismertetni az osztállyal, hogy hatalmas nagy problémát fog okozni a túlnépesedés a 21. században. Az ábra alapján felvázolni a jövőre vonatkozó elképzeléseke	új ismeret szerzése	tanári magyarázat	osztálymunka	
3'	Kahoot!				

	Értékelés, kisötösök kiosztása				
1'	Összefoglalás, értékelés	értékelés	tanári közlés	osztálymunka	
1'	Az óra lezárása, elköszönés				